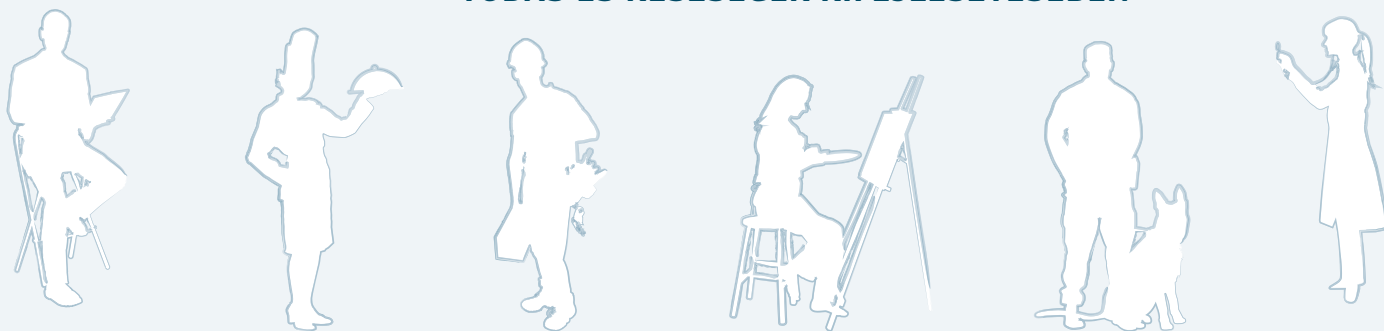

Európai
Bizottság

A HATÉKONYABB FELNŐTTKORI TANULÁSI POLITIKÁK FELÉ

A FELNÖTTEK SEGÍTÉSE A SZÁMUKRA SZÜKSÉGES TUDÁS ÉS KÉSZSÉGEK KIFEJLESZTÉSÉBEN

TANULÁSI KIHÍVÁSOK FELNŐTTKORBAN

Ahhoz, hogy sikeresek legyünk gyorsan változó világunkban, a tudás és készségek széles skálájára van szükségünk, illetve arra, hogy ezeket folyamatosan, egy egész életen át fejleszthessük. Ez az új európai készségfejlesztési program (lásd a keretben) legfontosabb üzenete. A megfelelő készségek nélkül sokak alacsony minőségű munkát kénytelenek vállalni, munka nélkül maradnak, vagy alacsony képesítésük miatt nem tudják felvenni a versenyt az új generációval a munkaerőpiacon. Alapvető írás-, olvasás-, számolási és digitális készségek nélkül a mindennapi élet nagy kihívást jelenthet.

A felnőttkori tanulásra vonatkozó európai cselekvési program (lásd a keretben) legfontosabb célkitűzése, hogy több felnőtt térjen vissza a tanulás világába. Ennek érdekében az EU és a tagállamok különböző stratégiákat és szakpolitikai kezdeményezéseket fogadtak el, amelyek a felnőtteknek szóló tanulási lehetőségek hozzáférhetőségét, minőségét és mennyiségét hivatottak javítani. Emellett azzal a céllal is történnek lépések, hogy a leginkább rászoruló célcsoportok hatékony megszólításával, segítségnyújtással és motivációs stratégiákkal javuljon ezeknek a lehetőségeknek a kihasználási aránya.

Mindezen törekvések ellenére a statisztikák a következőket mutatják:

- minden tíz európaiból mindössze egy vesz részt valamilyen formában oktatásban vagy képzésben,
- a felnőtt lakosság több mint egynegyede nem rendelkezik azokkal az alapvető írás-, olvasás-, számolási és digitális készségekkel, amelyeket a mai munkahelyek megkívánnak.

Hogyan lehet tehát hatékonyabbá tenni a felnőttkori tanulással kapcsolatos politikákat?

A KIHÍVÁS MEGÉRTÉSE

Az Európai Bizottság megrendelésére nemrégiben készült „Az európai felnőttkori tanulással kapcsolatos politikák és azok hatékonyságának részletes elemzése” című tanulmány sorra vette a rendelkezésre álló bizonyítékokat. A tanulmány megerősíti, hogy noha a felnőttkori tanulás jelentős gazdasági és társadalmi előnyökkel jár az egyének, a cégek és a társadalom számára, csak kevés európai felnőtthez jutnak el ezek a lehetőségek.

A felmérés arra is rámutat, hogyan lehet a szakpolitikákat hatékonyabbá tenni, és így növelni a felnőtt lakosság részvételét a tanulásban. Az eredmények alapján a tanulmány hat kulcsfontosságú tényezőt sorol fel, amely javíthatja a felnőttek részvételi arányát a tanulásban és a készségfejlesztésben.

HAT LÉPÉS A HATÉKONYABB FELNŐTTKORI TANULÁSSAL KAPCSOLATOS POLITIKÁK FELÉ

1 NÖVELNI A FELNŐTTEK HAJLANDÓSÁGÁT A RÉSZVÉTELBEN, ILLETVE POZITÍV HOZZÁÁLLÁSUKAT A TANULÁSHOZ

A részvétel és a megtartás feltétele, hogy a felnőttkori tanulásra a társadalom elismeréssel tekintsen, illetve, hogy az az egyének számára vonzó legyen. Ennek biztosítása érdekében a tagállamok a szociális partnerekkel és egyéb érdekelt felekkel együtt dolgoznak azon, hogy felhívják a figyelmet a felnőttkori tanulás számos előnyére, megszólítsák azokat a felnőtteket, akik a legtöbbet profitálhatnak ebből, és számukra személyre szabott információt és segítséget nyújtsanak.

2 ÖSZTÖNÖZNI A MUNKÁLTATÓK FELNŐTTKORI TANULÁSBA TÖRTÉNŐ BEFEKTETÉSÉT

A munkahelyi követelmények változásával a munkavállalóknak fejleszteniük kell meglévő készségeiket, illetve újakra is szert kell tenniük. Ebből kifolyólag a szakmai fejlődés és a munkához kapcsolódó képzés a legfontosabb tényezők, amelyekkel motiválni lehet a felnőtteket a tanuláshoz való visszatérésre. Mind a lehetőségek skálájának növelése, mind a tanulásban részt vevő alkalmazottak számának növelése érdekében elengedhetetlen, hogy a munkavállalók befektessenek a tanulásba.

3 ELŐSEGÍTENI A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ ÉS A NEHEZEN MEGSZÓLÍTHATÓ CSOPORTOK HOZZÁFÉRÉSÉT A TANULÁSHOZ

Sokféle felnőtt tanuló létezik különböző tanulási igényekkel. Nincs olyan megoldás, amely mindenki számára egyformán jó: a politikáknak személyre szabott programokat is be kell építeniük, és kellően nyitottnak kell lenniük, hogy reagálni tudjanak az egyéni tanulási igényekre és motivációkra, beleértve az alacsony képzettségű tanulók alapvető készségfejlesztési igényeit is. Ennek eléréséhez ajánlott a partnerkapcsolatok kialakítása olyan közvetítő szervezetekkel, mint a közösségi csoportok és a szakszervezetek.

4 NÖVELNI A FELNŐTTKORI TANULÁS FONTOSSÁGÁT MINDEN ÉRDEKELT FÉL SZÁMÁRA

Amikor az oktatási lehetőségek mind a tanuló, mind a munkáltató sajátos igényeihez és motivációihoz igazodnak, nem csak nő a részvétel, de a végeredmény is sokkal jobb: magasabb szintű készségek, jobb munkalehetőségek és jobb társadalmi eredmények. Ez indokolja azt, hogy a felnőttkori tanulás kapcsolatos politikákat úgy kell kialakítani, hogy megfeleljenek a különböző felhasználói csoportok igényeinek.

5 BIZTOSÍTANI A FELNŐTTKORI TANULÁSI LEHETŐSÉGEK MINŐSÉGÉT

Fontos, hogy a felnőttkori tanulási lehetőségek magas színvonalúak legyenek, egyrészt, hogy pozitív eredményeket hozhassanak a tanulók, a munkáltatók és a közösség számára, másrészt, hogy az állami befektetéseket a lehető leghatékonyabban használják fel.

6 FELNŐTTKORI TANULÁSSAL KAPCSOLATOS POLITIKÁKAT NEMZETI, REGIONÁLIS ÉS HELYI SZINTEN KOORDINÁLNI

A lehető legnagyobb siker elérése érdekében a nemzeti, regionális és helyi szinten zajló különböző kezdeményezéseket hatékonyan kell koordinálni, illetve a különböző intézmények, szervezetek és érdekelt felek hatékony együttműködésére is szükség van.

ESZKÖZ A FELNŐTTKORI TANULÁSSAL KAPCSOLATOS POLITIKÁK FEJLESZTÉSÉRE

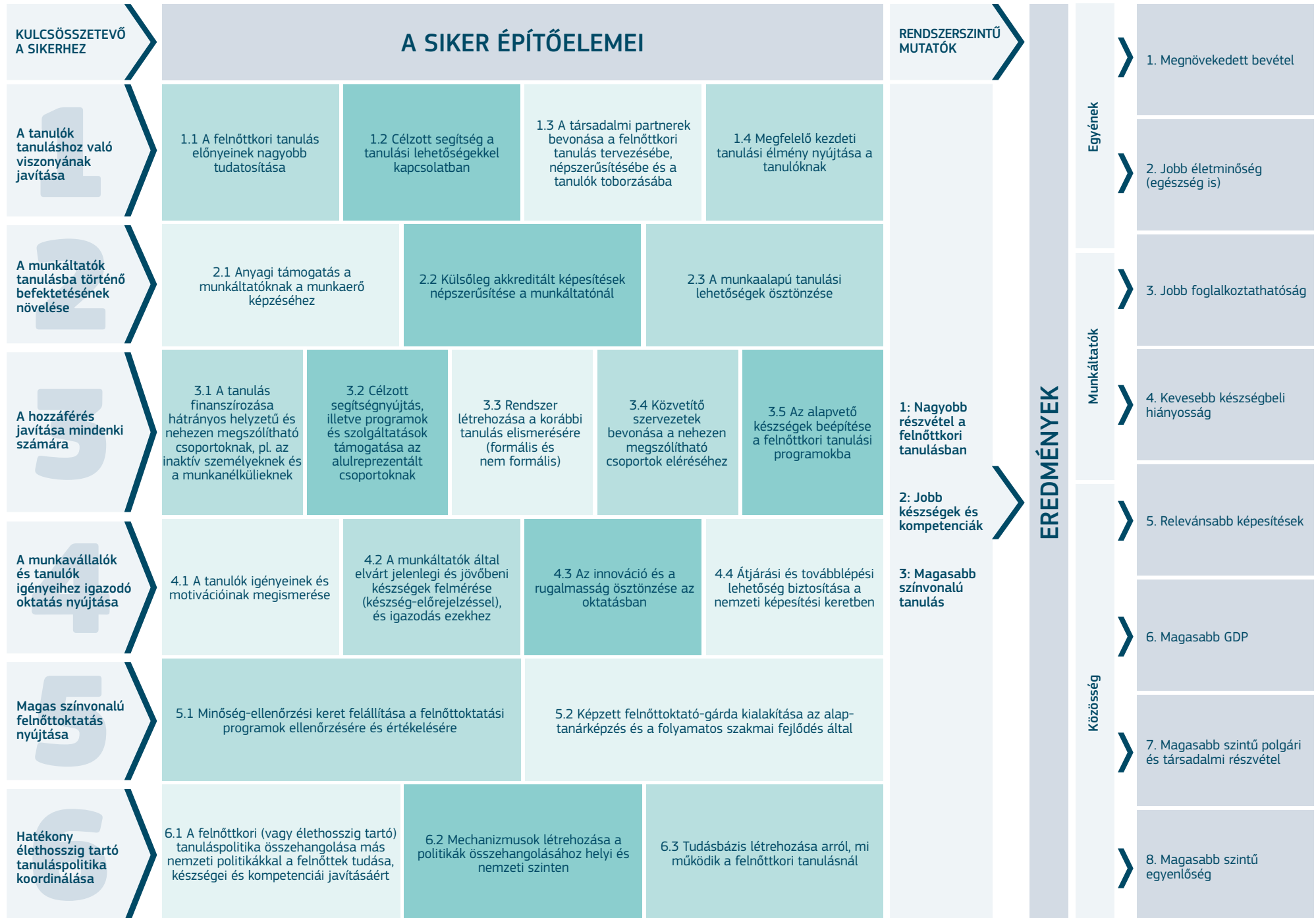
Ez a hat, sikerhez vezető tényező áll az új politikaelemzési eszköz középpontjában. Az eszközt úgy tervezték meg, hogy mindenki használhassa, aki érintett a felnőttkori tanulás kapcsolatos politikában.

A tanulmány által feltárt egyik legfontosabb tanulság, hogy mielőtt a célok hatékonyabb elérése érdekében a szakpolitikát finomítanák, a kidolgozóknak először jobban meg kell ismerniük, hogyan teljesítenek a különböző szakpolitikai megközelítések. Ehhez szisztematikusabb adatgyűjtésre és szigorúbb szakpolitikai felügyeletre van szükség. Az új eszköz célja, hogy segítséget nyújtson a szakpolitikák kidolgozóinak mindkét feladathoz.

Az eszköz két fő elemből áll. Az első egy analitikus keret [lásd a keretben], amely a felnőttkori tanulás kapcsolatos politikák tervezésében és értékelésében segít a kidolgozóknak. A második elemet azok a mutatók alkotják, amelyek segítik a politikák végrehajtását, a hatások értékelését, illetve ezen eredmények összehasonlítását más tagállamok eredményeivel.

Az eszköz interaktív online verziója elérhető az EPALE oldalán:
<https://ec.europa.eu/epale/hu/policy-tool>

A FELNŐTTKORI TANULÁSSAL KAPCSOLATOS POLITIKÁK ELEMZÉSÉNEK KERETE

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Az Európai Bizottság által támogatott „Az európai felnőttkori tanulással kapcsolatos szakpolitikák és azok hatékonyságának részletes elemzése” című tanulmány ismerteti a felnőttkori tanulásra vonatkozó európai cselekvési program végrehajtását támogató politikákról szóló meglévő kutatásokat. A tanulmány a felnőttkori tanulás nemzeti szakértőiből álló Oktatás és képzés 2020 munkacsoporttal szoros együttműködésben készült.

A tanulmány megtalálható itt:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=hu&pubId=7851&type=2&furtherPubs=yes>

A FELNŐTTKORI TANULÁSRA VONATKOZÓ EURÓPAI CSELEKVÉSI PROGRAM

2011-ben az EU elfogadta a felnőttkori tanulásra vonatkozó európai cselekvési programot. Ennek az európai szakpolitikai együttműködési kezdeményezésnek a célja annak lehetővé tétele, hogy a tagállamok ösztönözni tudják a felnőtteket készségeik és kompetenciáik bővítésére és fejlesztésére életük minden szakaszában.

A politika alapja az a felismerés, hogy a felnőttkorban végzett tanulás elengedhetetlen része az élethosszig tartó tanulásnak. A felnőttkori tanulás magában foglal bármely – az alapoktatást vagy -képzést követő – akár formális, akár informális általános vagy szakmai oktatást vagy képzést.

A politika több közös európai prioritást határoz meg, célja pedig, hogy 2020-ra növelje a rendelkezésre álló felnőttoktatási lehetőségeket, illetve jelentősen javítsa ezek minőségét. A prioritások között szerepel továbbá, hogy újra középpontba kerüljön a felnőttek alapkészségeinek fejlesztése.

AZ ÚJ EURÓPAI KÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

A felnőttek készségeinek fejlesztése csupán egy az EU számtalan készségfejlesztéssel kapcsolatos kihívásai közül. Az európai humántőke optimalizálása, a foglalkoztathatóság javítása és a versenyképesség növelése érdekében a 2016. évi új európai készségfejlesztési program arra kéri fel a tagállamokat, szociális partnereket, az ágazatot és egyéb érdekelt feleket, hogy a jobb munkahelyválasztás érdekében együttműködve javítsák a készségfejlesztés minőségét és fontosságát, tegyék láthatóbbá és összehasonlíthatóbbá a készségeket, és javítsák a készségekkel kapcsolatos információkat.

Az alacsonyán képzett és alacsony készségekkel rendelkező felnőttek segítése az egyik legfontosabb cél. A készségfejlesztési program készséggarancia létrehozását javasolja Európa azon 64 millió felnőttje számára, akik nem fejezték be középfokú tanulmányukat. A cél, hogy ezek a felnőttek elérjék az írás-, olvasás-, számolási és digitális készségek minimumszintjét, amely a középfokú képesítés megszerzéséhez szükséges. A jelentkezők először egy készségfelmérésen vesznek részt, ahol feltérképezik meglévő készségeiket és az esetleges hiányosságokat, majd egyéni igényeik alapján személyre szabott tanulási csomagot kapnak, a folyamat végén pedig az elsajátított készségeket ellenőrzik, és erről elismerést kapnak.